

Näringsutskottets betänkande 2025/26:NU22

Nya verktyg för stärkt konkurrens i privat och offentlig verksamhet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet och till ändringar i tre andra lagar. Den nya lagen ersätter konkurrenslagens nuvarande bestämmelser om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och syftar till att förbättra konkurrensen i offentlig och privat verksamhet. Lagändringarna avser bl.a. Konkurrensverkets möjlighet att utreda och vidta åtgärder för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens samt ändringar av reglerna om handläggning och förbud mot företagskoncentrationer.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026, bortsett från den nya lagens bestämmelser om utvärdering och särredovisning, som föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:203 Nya verktyg för stärkt konkurrens i privat och offentlig verksamhet.

Åtta yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Lag om offentlig säljverksamhet	6
Utskottets ställningstagande	9
Lagförslagen i övrigt	10
Utskottets ställningstagande	14
Ålägganden om krav på avyttring av egendom	14
Utskottets ställningstagande	15
Reservationer	16
1. Lag om offentlig säljverksamhet, punkt 1 (S, V, MP)	16
2. Lag om offentlig säljverksamhet, punkt 1 – motiveringen (C)	16
3. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (S, V, MP)	18
4. Ålägganden om krav på avyttring av egendom, punkt 3 (S, V, MP)	18
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	20
Propositionen	20
Följdmotionerna	20
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lag om offentlig säljverksamhet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:203 punkt 1 och avslår motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 2,

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 1 och

2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (S, V, MP)

Reservation 2 (C) – motiveringen

2. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,

2. lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579),

3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:203 punkterna 2–4 och avslår motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 3 (S, V, MP)

3. Ålägganden om krav på avyttring av egendom

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 4 (S, V, MP)

Stockholm den 28 april 2026

På näringsutskottets vägnar

Tobias Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tobias Andersson (SD), Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Monica Haider (S), Josef Fransson (SD), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Eric Palmqvist (SD), Isak From (S), Kjell Jansson (M), Birger Lahti (V), Camilla Brodin (KD), Johnny Svedin (SD), Katarina Luhr (MP), Louise Eklund (L) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 2025/26:203 Nya verktyg för stärkt konkurrens i privat och offentlig verksamhet. Det har väckts tre motioner med anledning av propositionen.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottets överväganden

Lag om offentlig säljverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet. Den nya lagen ersätter konkurrenslagens nuvarande bestämmelser om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och syftar bl.a. till att skydda privata aktörer från otillbörlig påverkan från offentliga aktörer. Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag om att riksdagen ska avslå den föreslagna nya lagen.

Jämför reservation 1 (S, V, MP) och motivreservation 2 (C).

Propositionen

Inledning

Regeringen föreslår i propositionen ändringar som syftar till att förbättra konkurrensen i offentlig och privat verksamhet, däribland en ny lag om offentlig säljverksamhet. Förslaget omfattar ett flertal lagändringar som syftar till att ersätta konkurrenslagens nuvarande bestämmelser om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet med en ny reglering. Förslagen är inriktade på aktörer inom den offentliga sektorn och på att skydda privata aktörer från otillbörlig påverkan från offentliga aktörer mer än vad som är fallet med den nuvarande regleringen i konkurrenslagen. Regeringen framhåller att den nya regleringen specifikt bör inriktas på att skydda privata företag från de ojämlika villkor som kan uppstå när offentliga och privata aktörer agerar på samma marknad. Ett sådant skifte i perspektiv kommer enligt regeringen att främja förutsättningarna för att en sund konkurrens ska kunna utvecklas på marknaden. Enligt regeringen kommer en ny lag att tydliggöra detta skifte och även att tydligare särskilja prövningen från en konkurrensrättslig prövning. En ny lag bidrar enligt regeringen dessutom till en ökad tydlighet i fråga om att det finns särskilda regler att förhålla sig till i offentlig säljverksamhet.

Sammantaget föreslår regeringen att de nuvarande bestämmelserna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen ska upphävas och att statens, kommunernas och regionernas säljverksamhet ska regleras i en ny lag om offentlig säljverksamhet. Regeringen bedömer att den nya lagen bör utformas med utgångspunkt i att vissa offentliga aktörers säljverksamhet kan bedrivas på andra villkor än privata företags.

Regeringen har begärt Lagrådets yttrande över förslaget till lag om offentlig säljverksamhet och följt Lagrådets synpunkter.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. Den nya lagens bestämmelser om utvärdering och särredovisning föreslås dock träda i kraft

den 1 januari 2027. För domar och beslut om förbud mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet som har meddelats före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser gälla.

Förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet

Enligt regeringens förslag ska en offentlig aktör inte få bedriva en säljverksamhet eller tillämpa ett förfarande i säljverksamheten som på ett otillbörligt sätt påverkar möjligheterna för privata företag att bedriva verksamhet på marknaden. Regeringen framhåller att den nya regleringen bör utformas som en s.k. bakåtriktad förbudsprincip, vilket innebär att en sanktion utlöses för en överträdelse som har gjorts, eller som pågår, av ett ständigt gällande generellt förbud. Vidare anser regeringen att förbudet bör träffa alla offentliga aktörer och att det finns skäl att i lagen tydligare definiera vad som avses med en offentlig aktör.

När det gäller uttrycket otillbörlig påverkan anger regeringen att det tar sikte på att den offentliga aktören bedriver sin verksamhet eller tillämpar ett förfarande som skiljer sig från hur ett privat företag skulle ha agerat och att säljverksamheten eller förfarandet därmed, på ett otillbörligt sätt, påverkar de privata företagens möjlighet att bedriva verksamhet. Som exempel på förfaranden som kan anses påverka privata företag på ett otillbörligt sätt anges förfaranden som innebär underprissättning, diskriminering vid offentlig upphandling eller säljverksamhet som subventioneras med allmänna medel.

Säljverksamhet som inte bör omfattas av förbudet

Regeringen föreslår att en säljverksamhet eller ett förfarande som är förenligt med beslut av riksdagen eller regeringen eller i övrigt försvarbart från allmän synpunkt inte ska omfattas av förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Regeringen anser vidare att det av lagtexten bör framgå att en säljverksamhet eller ett förfarande som följer av lag eller är en följd av en lagreglering inte ska omfattas av förbudet, även om det innebär en otillbörlig påverkan på de privata företagens möjligheter att bedriva verksamhet. Enligt regeringen bör det i lagen även anges att säljverksamheter eller förfaranden som är förenliga med beslut av regeringen inte ska omfattas av förbudet, exempelvis säljverksamhet som bedrivs i enlighet med föreskrifter eller uppdrag i regleringsbrev eller särskilda beslut. Vad som i övrigt avses vara försvarbart från allmän synpunkt kan enligt regeringen exempelvis vara det allmännas behov av att en verksamhet bedrivs, åtgärdande av ett marknadsmisslyckande, tillgodoseende av behov kopplade till frågor om beredskap och nationell säkerhet eller trygghet av statsförvaltningens verksamhet i händelse av störningar.

Tillsyn och förelägganden

När det gäller tillsyn anser regeringen att Konkurrensverket även fortsättningsvis ska vara tillsynsmyndighet för frågor om offentlig säljverksamhet och att detta av tydlighetsskäl ska anges i den nya lagen.

Eftersom lagförslaget är utformat som ett ständigt gällande förbud föreslår regeringen även att frågor om offentlig säljverksamhet ska prövas av Konkurrensverket i första instans. Konkurrensverket blir därmed såväl tillsyns- som beslutsmyndighet, något som även gäller på andra områden där verket har beslutanderätt.

Om det behövs för att kunna utöva tillsyn föreslår regeringen att Konkurrensverket ska få förelägga en offentlig aktör, ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter eller handlingar. Konkurrensverket föreslås även få förelägga den som förväntas kunna lämna uppgifter att inställa sig för förhör samt att få förelägga ett offentligt företag att lämna uppgifter för en särskild redovisning. Vidare föreslås att Konkurrensverket ska få förelägga en offentlig aktör att upphöra med en överträdelse av förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Vid valet mellan åtgärder som är lika effektiva ska den åtgärd som är minst betungande för den offentliga aktören väljas. Ett föreläggande ska gälla omedelbart, om något annat inte beslutas.

Beslut att godta ett åtagande

Regeringen föreslår att Konkurrensverket ska få besluta att godta ett åtagande från en offentlig aktör, om det har uppkommit en fråga om att aktören överträder förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Beslutet att godta ett åtagande ska få gälla tills vidare eller avse en viss tid. Så länge ett åtagande gäller ska Konkurrensverket inte få besluta om ett föreläggande mot den offentliga aktören i de avseenden som åtagandet omfattar.

Vidare föreslås att Konkurrensverket ska få återkalla ett beslut om att godta ett åtagande om de omständigheter som låg till grund för beslutet har förändrats i något väsentligt avseende, om den som beslutet gäller bryter mot något åtagande som har angetts i beslutet eller om beslutet grundades på oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter som den offentliga aktören lämnat.

Övriga bestämmelser

Regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet innehåller även förslag om vite, om en marknadsstörningsavgift, om utvärdering och redovisning av säljverksamhet, om sekretess för uppgiftslämnare och om överklaganden.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:4026 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 1 föreslår motionärerna att riksdagen ska avslå regeringens proposition i de delar som handlar om nya regler för offentlig säljverksamhet. Motionärerna anser att kombinationen av en låg tröskel vid otillbörlighetsbedömningen, ett tydligt marknadsbegrepp och betydande oklarhet kring vad som rymms inom den kommunala kompetensen kommer att skapa stor osäkerhet om vad som kommer att utgöra tillåten säljverksamhet. Enligt motionärerna riskerar det att

hämna angelägna offentliga initiativ och få negativ påverkan på det privata näringslivet och konkurrensen.

I kommittémotion 2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 2 föreslås att riksdagen ska avslå propositionen i de delar som avser nya regler för offentlig säljverksamhet. Motionärerna framhåller bl.a. att det i regeringens förslag är oklart vad som avses med att ett förfarande är otillbörligt, att förslaget kan tolkas som att i princip all offentlig säljverksamhet som kan ha påverkan på en privat aktör är förbjuden och att det finns risk för att det föreslagna regelverket kommer att försvåra för offentliga aktörer att motverka marknadsmisslyckanden. Enligt motionärerna har inte heller den utredning som ligger till grund för propositionen visat att offentlig säljverksamhet är ett problem som inte kan lösas inom ramen för den nuvarande konfliktlösningsregeln.

I kommittémotion 2025/26:4055 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1 föreslår motionärerna att riksdagen ska avslå propositionen i de delar som avser nya regler för offentlig säljverksamhet. Motionärerna instämmer i den kritik som flera remissinstanser har riktat mot regeringens förslag. Motionärerna framhåller även bl.a. att de inte instämmer med regeringen om att utgångspunkten för förbudet bör vara de privata företagens perspektiv utan i stället behöver vara samhällsnytta som utgår från kvalitet, pris och säkerhet och när det gäller bolag och infrastruktur som finansierats av skattebetalarna gemensamt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens förslag om en ny lag om offentlig säljverksamhet. Utskottet kan konstatera att den föreslagna lagen är inriktad på att skydda privata företag från de ojämlika villkor som kan uppstå när offentliga och privata aktörer agerar på samma marknad. Utskottet noterar att lagen har utformats med utgångspunkt i att vissa offentliga aktörers säljverksamhet kan bedrivas på andra villkor än för privata företag, och utskottet instämmer med regeringen i att det är viktigt att komma till rätta med de problem som s.k. otillbörlig påverkan medför för de privata företagen och att främja förutsättningarna för en sund konkurrens. Utskottet vill även hänvisa till att uttrycket otillbörlig påverkan tar sikte på att en offentlig aktör bedriver verksamhet eller tillämpar ett förfarande som skiljer sig från hur privata företag kan agera, exempelvis genom underprissättning, diskriminering vid offentlig upphandling eller säljverksamhet som subventioneras med allmänna medel. I sådana fall påverkar förfarandet på ett otillbörligt sätt de privata företagens möjlighet att bedriva verksamhet.

Med anledning av vad som anförs i motionerna vill utskottet även påminna om vad regeringen anger vara sådan säljverksamhet som inte bör omfattas av förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet, däribland en sådan verksamhet eller ett sådant förfarande som är förenligt med beslut av riksdagen eller regeringen, som följer av lag eller som i övrigt är försvarbart från allmän

synpunkt. Vad som anses vara försvarbart från allmän synpunkt anger regeringen exempelvis vara det allmännas behov av en viss verksamhet och verksamheter som syftar till att åtgärda ett marknadsmisslyckande. Vidare kan vissa verksamheter vara så angelägna för samhället att de inte helt bör lämnas åt marknaden att tillhandahålla. Även frågor om beredskap, nationell säkerhet och behovet av att trygga statsförvaltningens verksamhet i händelse av störningar kan motivera att en verksamhet bör bedrivas i offentlig regi.

När det sedan gäller frågan om att avgöra vad som faller inom ramen för den kommunala kompetensen i fråga om en offentlig säljverksamhet hänvisar regeringen till att frågan bör prövas i rättstillämpningen, ytterst av domstol, eftersom kompetensen är föränderlig och avgränsas genom annan lagstiftning. Utskottet står bakom denna bedömning.

Utskottet instämmer sammantaget i regeringens förslag och bedömningar och anser därmed att riksdagen bör anta regeringens lagförslag.

Därmed tillstyrker utskottet propositionen när det gäller regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet och avstyrker motionsyrkandena i vilka det föreslås att riksdagen ska avslå den föreslagna nya lagen.

Lagförslagen i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag i övrigt. Ändringarna innebär att Konkurrensverket får möjlighet att utreda och vidta åtgärder för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens. Ändringarna innebär även dels nya regler om handläggning och förbud mot företagskoncentrationer, dels vissa ändringar i offentlighets- och sekretesslagen och i lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag till tillkännagivanden om ändringar i lagarna.

Jämför reservation 3 (S, V, MP).

Propositionen

Inledning

Utöver en ny lag om offentlig säljverksamhet föreslår regeringen i propositionen ändringar i konkurrenslagen som dels ger Konkurrensverket möjlighet att utreda och vidta åtgärder mot företag för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens på en eller flera marknader, dels innebär ändringar av reglerna om handläggning och förbud mot företagskoncentrationer. Ändringarna syftar till att förbättra Konkurrensverkets möjligheter att upptäcka och vidta åtgärder mot koncentrationer som är ägnade att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens. Vidare föreslås

vissa ändringar i offentlighets- och sekretesslagen och lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (den s.k. transparenslagen).

Regeringen har begärt Lagrådets yttrande över förslagen till ändringar i konkurrenslagen och offentlighets- och sekretesslagen. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter. I förhållande till lagrådsremissen gör regeringen även vissa språkliga och redaktionella ändringar. När det gäller förslaget till ändringar i transparenslagen anger regeringen att förslagen är författningstekniska och även i övrigt av sådan art att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte begärt Lagrådets yttrande över de förslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. För anmälningar om företagskoncentrationer som kommit in till Konkurrensverket före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser gälla. Äldre bestämmelser ska även gälla för mål och ärenden som inletts i domstol före ikraftträdandet. Regeringen bedömer att det för ändringarna i transparenslagen inte behövs några övergångsbestämmelser.

Konkurrensfrämjande åtgärder

Regeringen framhåller att allt fler konkurrensproblem ligger utanför konkurrensrättens direkta tillämpningsområde och att det är tydligt att vissa marknadsstrukturer och förhållanden skapar en negativ konkurrenssituation som inte går att åtgärda med stöd av nuvarande reglering. Regeringen anser att det behöver finnas möjlighet till ytterligare åtgärder för att komma till rätta med de konkurrensproblem som finns. Ett nytt konkurrensrättsligt verktyg i form av konkurrensfrämjande åtgärder menar regeringen är den mest effektiva åtgärden. Konkurrensfrämjande åtgärder bedöms även vara den typ av kompletterande konkurrenslagstiftning som i minst utsträckning leder till en komplex regelmiljö för företagen att förhålla sig till.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det finns behov av att komplettera gällande lagstiftning med konkurrensfrämjande åtgärder för att säkerställa effektiv konkurrens på marknaden. Regeringen föreslår att bestämmelser om konkurrensfrämjande åtgärder ska föras in i ett nytt kapitel i konkurrenslagen. Regeringen föreslår även att Konkurrensverket ska få besluta om konkurrensfrämjande åtgärder och att verket ska få ålägga ett företag att vidta åtgärder som är nödvändiga för att undanröja hinder för en effektiv konkurrens. Vid valet mellan åtgärder som är lika effektiva ska den åtgärd som är minst betungande för företaget väljas. Konkurrensverket bör ha relativt stora valmöjligheter i fråga om vilka åtgärder som är mest ändamålsenliga och som ska få tillämpas, med undantag för sådana åtgärder som innebär avyttring av egendom för ett företag. Regeringen framhåller att Konkurrensverket bör kunna identifiera de konkurrensproblem som behöver lösas för att få vidta konkurrensfrämjande åtgärder, så att åtgärderna utgår från faktiska förhållanden.

Vidare föreslår regeringen att Konkurrensverket ska få besluta att godta ett åtagande i stället för att vidta åtgärder mot ett företag i form av ett åläggande, om de identifierade konkurrenshindren kan undanröjas genom de åtgärder som företaget erbjuder. Förslaget innebär även att Konkurrensverket ska få besluta om att inleda en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder om det finns anledning att anta att förutsättningarna för ett konkurrensfrämjande åläggande är uppfyllda. Vid tidpunkten för ett sådant beslut bör det även finnas omständigheter som tyder på att det finns hinder för en effektiv konkurrens och på att konkurrensfrämjande åtgärder är nödvändiga för att undanröja de hinder som har identifierats.

Regeringens förslag om ny lagstiftning för konkurrensfrämjande åtgärder innehåller även förslag som gäller tidsfrister för beslut om konkurrensfrämjande åtgärder, förslag om allmänt samråd inför beslut om konkurrensfrämjande ålägganden eller åtaganden, förslag om omprövning och återkallelse av beslut om åläggande eller åtagande samt förslag om viten och överklaganden.

Nya regler om företagskoncentrationer

Regeringen föreslår i propositionen ändringar av reglerna om handläggning av förbud mot företagskoncentrationer. Ändringarna syftar till att förbättra Konkurrensverkets möjligheter att upptäcka och vidta åtgärder mot koncentrationer som är ägnade att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens på marknader som är små i förhållande till landet som helhet. Regeringen anser därför att det är angeläget att ge Konkurrensverket effektiva verktyg för sin tillsyn och att öka möjligheterna att ingripa mot företagskoncentrationer som riskerar att leda till sämre konkurrens på lokala marknader.

Enligt regeringen bör Konkurrensverket även ha möjlighet att under vissa omständigheter besluta om en skyldighet för företag att informera om kommande koncentrationer som kan vara skadliga för konkurrensen. Informationsskyldigheten ska skapa förutsättningar för Konkurrensverket att avgöra om en koncentration ska omfattas av ett åläggande om anmälningsplikt. Enligt regeringen bör uppgifter om en koncentration lämnas till Konkurrensverket innan den genomförs och endast omfatta de uppgifter som är nödvändiga för att Konkurrensverket ska kunna avgöra om ett anmälningsförfarande ska meddelas. För att skapa förutsebarhet bör det även regleras att Konkurrensverket ska meddela ett anmälningsåläggande inom en viss tid från det att verket har fått ta del av fullständig information som lämnats till följd av ett informationsåläggande.

Förslaget till nytt regelverk om företagskoncentrationer innehåller även förslag om omprövning, överklagande, tidsfrister och rättegångskostnader.

Regeringen föreslår även att det införs en bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen om att sekretess ska gälla hos Konkurrensverket vid rådgivning inför det att information om en företagskoncentration lämnas. Sekretessen ska

motsvara den sekretess som gäller vid rådgivning inför en anmälan av en företagskoncentration.

Utredningsskadeavgift

Regeringen föreslår i propositionen att den befintliga regleringen av utredningsskadeavgifter i tillämpliga delar även ska gälla vid en utredningsskadeavgift som beslutas vid en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder och prövning av förbud mot företagskoncentrationer. Enligt förslaget ska Konkurrensverket få besluta att ett företag ska betala en utredningsskadeavgift om företaget eller någon som handlar på dess vägnar, vid en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder eller prövningen av ett förbud mot en anmäld företagskoncentration, uppsåtligen eller av oaktsamhet har lämnat oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter som svar på ett informations-åläggande eller inte lämnat begärda uppgifter, handlingar eller annat inom angiven tidsfrist. Regeringen bedömer att bestämmelser om utredningsskadeavgift inte bör införas vid utredningar som gäller offentlig säljverksamhet.

Transparensdirektivet

Det s.k. transparensdirektivet (kommissionens direktiv 2006/111/EG av den 16 november 2006 om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet) syftar till att ge kommissionen tillgång till ekonomisk information som behövs för att kontrollera att företag inte får sådana stöd som strider mot EU:s konkurrensregler. För att minska den administrativa bördan har direktivet ändrats när det gäller rapporteringsskyldigheter (kommissionens direktiv (EU) 2025/1442 av den 18 juli 2025 om ändring av direktiv 2006/111/EG). Ändringen innebär att ett krav på medlemsstaterna att överlämna viss finansiell information till kommissionen om vissa offentliga företag verksamma inom tillverkningssektorn har tagits bort samt att en definition av sådana företag har tagits bort.

I svensk rätt har rapporteringskravet genomförts i 8 § lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen). Till följd av ändringen av transparensdirektivet föreslår regeringen att denna paragraf upphävs. Definitionen i direktivet har genomförts i 2 § första stycket 2 transparenslagen och enligt regeringen bör bestämmelsen därför ändras på så sätt att andra punkten tas bort.

Motionerna

Mot bakgrund av förslaget om avslag på regeringens förslag om att införa en ny lag om offentlig säljverksamhet föreslår motionärerna i kommittémotion 2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om eventuella följdändringar. Likalydande förslag framförs i kommittémotionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 3 och 2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2.

Utskottets ställningstagande

I propositionen föreslår regeringen vissa ändringar i konkurrenslagen som syftar till att förbättra konkurrensen i offentlig och privat verksamhet. Förslaget innebär bl.a. ökade möjligheter för Konkurrensverket att utreda och vidta åtgärder mot företag för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens samt ändringar av reglerna om handläggning och förbud mot företagskoncentrationer. Vidare föreslås vissa ändringar i offentlighets- och sekretesslagen och den s.k. transparenslagen. I tre motionsyrkanden föreslås med hänvisning till de yrkanden om avslag på det lagförslag som behandlas i föregående punkt att regeringen återkommer till riksdagen med nödvändiga följdändringar i konkurrenslagen och offentlighets- och sekretesslagen. Motionsyrkandena bör avslås av riksdagen med hänvisning till vad utskottet anförde i avsnittet Lag om offentlig säljverksamhet.

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Därmed tillstyrker utskottet regeringens övriga lagförslag och avstyrker motionsyrkandena.

Ålägganden om krav på avyttring av egendom

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag om tillkännagivanden om att det nya konkurrensverket även bör omfatta möjligheten att ålägga företag krav på att avyttra egendom.

Jämför reservation 4 (S, V, MP).

Propositionen

Som framgår ovan föreslår regeringen i propositionen att det i ett nytt kapitel i konkurrenslagen ska införas bestämmelser om konkurrensfrämjande åtgärder. Förslaget syftar till att vara ett flexibelt verktyg som kompletterar Konkurrensverkets möjligheter att undanröja hinder mot effektiv konkurrens på marknaden. Inom ramen för detta förslag föreslår regeringen att om det finns hinder för en effektiv konkurrens på en eller flera marknader, ska Konkurrensverket få ålägga ett företag att vidta åtgärder som är nödvändiga för att undanröja hindren. Vid valet mellan åtgärder som är lika effektiva ska den åtgärd väljas som är minst betungande för företaget. Ett åläggande ska dock inte få innefatta krav på att avyttra egendom. Därmed undantas sådana åtgärder som egendomsskyddet i regeringsformen primärt är tänkt att skydda. Regeringen framhåller att det därutöver inte är motiverat att ytterligare inskränka möjligheten att vidta konkurrensfrämjande åtgärder. Med undantag

för åtgärder som innebär krav på avyttring bör Konkurrensverket därmed ha möjlighet att avgöra vilka åtgärder som är de mest ändamålsenliga för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens på marknaden, anför regeringen.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om behovet av ett konkurrensverktyg som även omfattar möjlighet till avyttring. Enligt motionärerna bör strukturella åtgärder ytterst även kunna omfatta ett krav på avyttring. Motionärerna framhåller att det kan finnas omständigheter där strukturella åtgärder är det enda sättet att långsiktigt lösa ett konkurrensproblem samt att krav på avyttring kan vara motiverat ur allmän synpunkt och även skulle kunna bli föremål för rättslig prövning genom överklagande.

I kommittémotion 2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att det nya konkurrensverktyget bör innefatta möjligheten för Konkurrensverket att ålägga företag att avyttra egendom. Motionärerna menar att denna begränsning är mycket olycklig och att strukturella åtgärder – exempelvis krav på försäljning av delar av ett företag – i vissa fall kan vara det enda sättet att långsiktigt lösa ett konkurrensproblem. Enligt motionärerna skulle sådana strukturella åtgärder även minska behovet av reglering över tid.

Utskottets ställningstagande

Regeringen föreslår i propositionen att Konkurrensverket ska få ålägga ett företag att vidta åtgärder som är nödvändiga för att undanröja hinder för en effektiv konkurrens. Med anledning av de förslag som lyfts fram i de motioner som behandlas i detta avsnitt, om att det nya konkurrensverktyget även ska omfatta en möjlighet för Konkurrensverket att ålägga företag att avyttra egendom, vill utskottet hänvisa till vad regeringen anför om att undanta sådana åtgärder som egendomsskyddet i regeringsformen är tänkt att skydda. Utskottet står även bakom regeringens bedömning att det utöver detta inte är motiverat att ytterligare inskränka möjligheten att vidta konkurrensfrämjande åtgärder. Konkurrensverket bör därmed ha möjlighet att avgöra vilka åtgärder som är mest ändamålsenliga för att undanröja hinder mot en effektiv konkurrens på marknaden.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Reservationer

1. Lag om offentlig säljverksamhet, punkt 1 (S, V, MP)

av Fredrik Olovsson (S), Monica Haider (S), Mattias Jonsson (S), Isak From (S), Birger Lahti (V), Katarina Luhr (MP) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 2,

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 1 och

2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 1 och

avslår proposition 2025/26:203 punkt 1.

Ställningstagande

Vi motsätter oss regeringens förslag till ny lag om offentlig säljverksamhet. I likhet med vad som framförs i de här aktuella motionerna ser vi flera problem med lagförslaget och dess konsekvenser. Vi menar att förslaget är otydligt när det gäller vilka säljverksamheter som kommer att anses vara otillbörliga och därmed skulle kunna påverka privata aktörers möjligheter att agera på samma marknad. Vidare kommer det att vara svårt att avgöra om offentliga aktörers säljverksamhet faller inom ramen för den kommunala kompetensen. Vi vill vidare lyfta fram att den föreslagna lagen även riskerar att begränsa offentliga aktörers möjligheter att agera och motverka marknadsmisslyckanden inom områden där det saknas privata aktörer som tillhandahåller samhällsviktig verksamhet. Enligt vår mening riskerar detta sammantaget att i förlängningen leda till att samhällsservice uteblir på många mindre orter, till att angelägna offentliga initiativ hämmas och till att samhällets robusthet och beredskap försvagas. Den nya lagen riskerar även att få negativ påverkan på det privata näringslivet och på konkurrensen.

Med hänvisning till det anförda anser vi att riksdagen bör avslå regeringens förslag till ny lag om offentlig säljverksamhet.

2. Lag om offentlig säljverksamhet, punkt 1 – motiveringen (C)

av Anders Ådahl (C).

Ställningstagande

Jag välkomnar regeringens förslag om en ny lag om offentlig säljverksamhet. Den föreslagna lagen är inriktad på att skydda privata företag från de ojämlika villkor som kan uppstå när offentliga och privata aktörer agerar på samma marknad. Jag delar regeringens uppfattning att det är viktigt att komma till rätta med de problem som s.k. otillbörlig påverkan medför för de privata företagen och att främja förutsättningarna för en sund konkurrens på marknaden. Uttrycket otillbörlig påverkan tar sikte på att en offentlig aktör bedriver verksamhet eller tillämpar ett förfarande som skiljer sig från hur privata företag kan agera, exempelvis genom underprissättning, diskriminering vid offentlig upphandling eller säljverksamhet som subventioneras med allmänna medel. I sådana fall påverkar förfarandet på ett otillbörligt sätt de privata företagens möjlighet att bedriva verksamhet. Enligt min uppfattning är detta något som måste motverkas. Jag vill samtidigt betona vikten av att upprätthålla konkurrensneutralitet på de marknader där privata företag är verksamma.

När det gäller tillämpningen av den nya lagen vill jag göra följande förtydligande. Enligt 3 § andra stycket i den föreslagna nya lagen ska inte en säljverksamhet eller ett förfarande som är förenligt med beslut av riksdagen eller regeringen eller som i övrigt är försvarbart från allmän synpunkt omfattas av förbudet. Av författningskommentarerna (s. 143) framgår bl.a. att undantaget innebär att säljverksamheter som bedrivs av kommuner och regioner inte omfattas av förbudet om de bedöms vara kompetensenliga. När det gäller huruvida sådan säljverksamhet eller sådant förfarande som i övrigt är försvarbart från allmän synpunkt ska omfattas av förbudet ska det göras en prövning i det enskilda fallet för att bedöma om det finns några allmänna intressen som kan anses motivera att verksamheten eller förfarandet är försvarbart.

Jag vill med anledning av ovanstående framföra min uppfattning att offentlig säljverksamhet bör utformas så att den inte tränger undan privata aktörer där sådana finns men att den behöver tillåtas där den fyller ett tydligt och motiverat, ofta bredare, syfte. Det kan exempelvis handla om kommunala energibolag eller om identitetsbärande kommunal verksamhet, exempelvis nöjesparken Liseberg. Sådan verksamhet bör enligt min uppfattning omfattas av undantaget.

Därmed tillstyrker jag propositionen när det gäller regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet och avstyrker motionsyrkanden i vilka det föreslås att riksdagen ska avslå den föreslagna nya lagen.

3. Lagförslagen i övrigt, punkt 2 (S, V, MP)

av Fredrik Olovsson (S), Monica Haider (S), Mattias Jonsson (S), Isak From (S), Birger Lahti (V), Katarina Luhr (MP) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,

2. lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579),

3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

b) ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:203 punkterna 2–4 och motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi har i det föregående förordat att riksdagen ska avslå regeringens förslag om en ny lag om offentlig säljverksamhet. Som en följd av förslaget till ny lag föreslås i propositionen även ett antal ändringar i konkurrenslagen och offentlighets- och sekretesslagen. Med anledning av detta och vårt förslag till avslag menar vi att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till nödvändiga följdändringar i konkurrenslagen och i offentlighets- och sekretesslagen. I övrigt står vi bakom förslagen i propositionen.

Vi anser att riksdagen bör anta regeringens lagförslag och tillkännage för regeringen att den bör återkomma med nödvändiga ändringsförslag. Därmed tillstyrker vi propositionen och motionsyrkandena.

4. Ålägganden om krav på avyttring av egendom, punkt 3 (S, V, MP)

av Fredrik Olovsson (S), Monica Haider (S), Mattias Jonsson (S), Isak From (S), Birger Lahti (V), Katarina Luhr (MP) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi har i det föregående ställt oss bakom regeringens förslag om behovet av ett nytt konkurrensverktyg. Däremot anser vi, i likhet med vad som föreslogs av den utredning som ligger till grund för propositionen, att strukturella åtgärder ytterst även bör kunna omfatta ett krav på att avyttra egendom. Vi menar att det kan finnas omständigheter där långtgående strukturella åtgärder är det enda sättet att långsiktigt lösa ett konkurrensproblem. Krav på avyttring kan också vara motiverat ur allmän synpunkt och skulle även kunna bli föremål för rättslig prövning genom överklagande. Strukturella åtgärder kan dessutom komma att minska behovet av reglering över tid. Det nya konkurrensverktyget bör därför innefatta en möjlighet för Konkurrensverket att ålägga företag att avyttra egendom.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:203 Nya verktyg för stärkt konkurrens i privat och offentlig verksamhet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionerna

2025/26:3992 av Birger Lahti m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det nya konkurrensverktyget bör innefatta möjligheten för Konkurrensverket att ålägga företag avyttring av egendom och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen avslår propositionen i de delar som avser nya regler för offentlig säljverksamhet (kapitel 6 i propositionen).
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om eventuella följdändringar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4015 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om offentlig säljverksamhet.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om eventuella följdändringar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett konkurrensverktyg som även omfattar möjlighet till avyttring och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4057 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår propositionen i de delar som avser nya regler för offentlig säljverksamhet (kapitel 6 i propositionen).
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om eventuella följdändringar och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om offentlig säljverksamhet

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om säljverksamhet som bedrivs av offentliga aktörer.

2 § Med *offentlig aktör* avses

1. en statlig eller kommunal myndighet,
2. en beslutande församling i en kommun eller i en region,
3. ett offentligt företag, eller
4. en sammanslutning av sådana aktörer som anges i 1–3.

Med *offentligt företag* avses en juridisk person som bedriver säljverksamhet och som staten, en kommun eller en region direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över genom ägarskap, finansiell medverkan, gällande regler eller på annat sätt.

Med *säljverksamhet* avses en ekonomisk verksamhet som består i att tillhandahålla varor, tjänster eller andra nyttigheter på marknaden, dock inte till den del verksamheten består i myndighetsutövning.

Förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet

3 § En offentlig aktör får inte bedriva en säljverksamhet eller tillämpa ett förfarande i säljverksamheten som på ett otillbörligt sätt påverkar möjligheterna för privata företag att bedriva verksamhet på marknaden.

En säljverksamhet eller ett förfarande som är förenligt med beslut av riksdagen eller regeringen eller som i övrigt är försvarbart från allmän synpunkt omfattas inte av förbudet.

Utvärdering av offentlig säljverksamhet

4 § En offentlig aktör ska vart fjärde år utvärdera hur dess säljverksamhet förhåller sig till förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Resultatet av utvärderingen ska dokumenteras.

Om ett offentligt företag ingår i en koncern får utvärderingen genomföras av moderföretaget.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om utvärdering och dokumentation i första stycket.

Särskild redovisning av offentlig säljverksamhet

5 § En statlig myndighet, en kommun eller en region ska årligen upprätta en särskild redovisning över säljverksamhet som bedrivs i annan form än

i ett offentligt företag. Om flera säljverksamheter bedrivs, ska redovisningen upprättas för var och en av dem. I redovisningen ska

1. säljverksamhetens organisation och finansiering beskrivas,
2. intäkter och kostnader i säljverksamheten redovisas skilt från intäkter och kostnader i annan verksamhet, och
3. de principer och metoder som tillämpas för beräkning och fördelning av intäkter och kostnader för olika verksamheter anges.

Kravet att upprätta en särskild redovisning gäller inte för en säljverksamhet som är av tillfällig natur eller av mindre omfattning.

Om en annan lag eller författning innehåller avvikande bestämmelser om särskild redovisning, ska de bestämmelserna i stället tillämpas. Regeringen får också i enskilda fall besluta om undantag från kravet på särskild redovisning.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om särskild redovisning av offentligt säljverksamhet.

Tillsynsmyndighet och utredningsåtgärder

7 § Konkurrensverket utövar tillsyn enligt denna lag.

8 § Konkurrensverket får, om det behövs för att utöva tillsyn, förelägga

1. en offentlig aktör, ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat,
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig för förhör på tid och plats som verket bestämmer, och
3. ett offentligt företag att lämna de uppgifter som en särskild redovisning ska innehålla enligt 5 §.

Ett föreläggande gäller omedelbart, om något annat inte beslutas.

9 § Den som ett föreläggande enligt 8 § första stycket riktas mot är inte skyldig att tillhandahålla en skriftlig handling som

1. kan antas innehålla sådana uppgifter som en advokat eller en advokats biträde inte får höras som vittne om, och
2. innehas av advokaten eller biträdet eller av den som tystnadsplikten gäller till förmån för.

Den som ett föreläggande enligt 8 § första stycket riktas mot är heller inte skyldig att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat som har betydelse för Sveriges säkerhet.

Åtgärder mot otillbörlig offentlig säljverksamhet

Föreläggande att upphöra med överträdelse

10 § Konkurrensverket får förelägga en offentlig aktör att upphöra med en överträdelse av förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Föreläggandet gäller omedelbart, om något annat inte beslutas.

Ett föreläggande får innefatta sådana åtgärder som är nödvändiga för att överträdelsen ska upphöra. Vid valet mellan åtgärder som är lika effektiva ska den åtgärd väljas som är minst betungande för den offentliga aktören.

Den offentliga aktören ska ges tillfälle att yttra sig över utkastet till föreläggande innan beslutet fattas.

11 § Om det finns särskilda skäl, får ett föreläggande enligt 10 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts.

Åtaganden

12 § Konkurrensverket får besluta att godta ett åtagande från en offentlig aktör, om det har uppkommit en fråga om att aktören överträder förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Beslutet får avse en viss tid. Under den tid beslutet gäller får verket i de avseenden som åtagandet omfattar inte meddela ett föreläggande enligt 10 §.

Innan Konkurrensverket beslutar att godta ett åtagande, ska andra aktörer som berörs av åtagandet ges tillfälle att lämna synpunkter.

13 § Konkurrensverket får återkalla ett beslut att godta ett åtagande om

1. de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats i något väsentligt avseende,
2. den som beslutet gäller bryter mot något åtagande som har angetts i beslutet, eller
3. beslutet har grundats på oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter som den offentliga aktören har lämnat.

Marknadsstörningsavgift

14 § Konkurrensverket får besluta att en offentlig aktör ska betala en särskild avgift (*marknadsstörningsavgift*) om den offentliga aktören eller någon som handlar på aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet överträtt förbudet mot otillbörlig offentlig säljverksamhet.

En avgift ska inte beslutas i ringa fall.

Avgiften tillfaller staten.

15 § Konkurrensverket får inte besluta om marknadsstörningsavgift om överträdelsen omfattas av ett föreläggande eller ett beslut att godta ett åtagande som

1. har förenats med vite, och
2. en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts.

Det får inte heller beslutas om en marknadsstörningsavgift för den tid ett beslut att godta ett åtagande har gällt om den offentliga aktören agerat i enlighet med beslutet. I de fall beslutet att godta ett åtagande har återkallats med stöd av 13 § 3 får avgift dock beslutas.

16 § Marknadsstörningsavgiften får uppgå till högst 20 miljoner kronor.

Vid fastställande av marknadsstörningsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Vid bedömningen av överträdelsens allvar ska särskilt följande beaktas:

1. överträdelsens art,
2. säljverksamhetens omfattning och betydelse,
3. överträdelsens konkreta eller potentiella påverkan på privata företags möjlighet att bedriva verksamhet på marknaden.

17 § Den offentliga aktören ska ges tillfälle att yttra sig över utkastet till beslut om marknadsstörningsavgift innan beslutet fattas.

18 § Ett beslut om marknadsstörningsavgift ska meddelas inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

19 § Marknadsstörningsavgift ska betalas till Konkurrensverket inom 30 dagar från det att beslutet fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Om marknadsstörningsavgiften inte betalas i tid, ska Konkurrensverket lämna den obetalda avgiften för indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

20 § Skyldigheten att betala en marknadsstörningsavgift upphör till den del beslutet inte har verkställts inom fem år från det att beslutet fick laga kraft.

Vite

21 § Ett beslut enligt 8, 10 eller 12 § får förenas med vite. Ett sådant beslut får även riktas mot staten.

Överklagande

22 § Konkurrensverkets beslut enligt 8, 10, 11, 13 och 14 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

23 § Om en offentlig aktör överklagar ett beslut enligt denna lag, ska Konkurrensverket vara den offentliga aktörens motpart sedan handlingarna i ärendet har överlämnats till domstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027 i fråga om 4–6 §§ och i övrigt den 1 augusti 2026.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,

dels att 8 § ska upphöra att gälla,

dels att 2 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag betyder:

1. Offentligt företag: ett företag som det allmänna direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över på grund av ägarskap, finansiell medverkan eller de regler som gäller för företaget. Om inte annat följer av omständigheterna *skall* ett dominerande inflytande anses finnas om det allmänna direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna eller kapitalet i företaget eller har rätt att utse mer än hälften av personerna i företagets administrativa eller verkställande ledning eller i dess styrelse.

2. Offentligt företag inom tillverkningsindustrin: ett offentligt företag med en nettoomsättning som till minst hälften hänför sig till verksamhet som anges i Avdelning D: Tillverkning, i bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (Nace, rev. 1).

3. Exklusiva rättigheter: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar ett företag och som ger företaget ensamrätt att bedriva viss verksamhet inom ett geografiskt område.

4. Särskilda rättigheter: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar

1. Offentligt företag: ett företag som det allmänna direkt eller indirekt har ett dominerande inflytande över på grund av ägarskap, finansiell medverkan eller de regler som gäller för företaget. Om inte annat följer av omständigheterna *ska* ett dominerande inflytande anses finnas om det allmänna direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna eller kapitalet i företaget eller har rätt att utse mer än hälften av personerna i företagets administrativa eller verkställande ledning eller i dess styrelse.

2. Exklusiva rättigheter: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar ett företag och som ger företaget ensamrätt att bedriva viss verksamhet inom ett geografiskt område.

3. Särskilda rättigheter: rättigheter som det allmänna genom lag eller annan författning eller något administrativt instrument beviljar

- ett begränsat antal företag och som inom ett geografiskt område
- a) begränsar antalet företag som har rätt att bedriva viss verksamhet till två eller flera,
- b) beviljar flera konkurrerande företag tillstånd att bedriva viss verksamhet, eller
- c) ger ett eller flera företag författningsmässiga fördelar som i betydande mån påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma verksamhet på i allt väsentligt likvärdiga villkor.
- Som särskilda rättigheter enligt första stycket 4 anses inte sådana rättigheter som beviljats enligt objektiva, proportionerliga och icke-diskriminerande kriterier.
- ett begränsat antal företag och som inom ett geografiskt område
- a) begränsar antalet företag som har rätt att bedriva viss verksamhet till två eller flera,
- b) beviljar flera konkurrerande företag tillstånd att bedriva viss verksamhet, eller
- c) ger ett eller flera företag författningsmässiga fördelar som i betydande mån påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma verksamhet på i allt väsentligt likvärdiga villkor.
- Som särskilda rättigheter enligt första stycket 3 anses inte sådana rättigheter som beviljats enligt objektiva, proportionerliga och icke-diskriminerande kriterier.

4 §¹

En särskild ekonomisk redovisning (separat redovisning) ska för varje räkenskapsår upprättas för ett företag som har

1. beviljats exklusiva eller särskilda rättigheter, eller
2. anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget och som fått ersättning i någon form för detta, *allt under förutsättning att företaget även bedriver annan ekonomisk verksamhet.*

Redovisningsskyldigheten enligt första stycket gäller inte för

- a) företag som tillhandahåller tjänster som inte i nämnvärd omfattning kan påverka handeln med andra EES-länder,
- b) företag med en nettoomsättning som för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har understigit 40 miljoner euro eller, om företaget är ett kreditinstitut, en balansomslutning som vid vart och ett av de två senaste räkenskapsårens utgång har understigit 800 miljoner euro,
- c) företag enligt första stycket 2 som fått ersättningen för en skälig tidsperiod genom ett öppet, genomblickbart och icke-diskriminerande förfarande, eller
- d) verksamheter som omfattas av särskilda bestämmelser om separat redovisning av motsvarande slag med EU-rättslig grund.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

¹ Senaste lydelse 2010:641.

3 Förslag till lag om ändring i konkurrenslagen (2008:579)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurrenslagen (2008:579)¹

dels att 3 kap. 27–32 §§, 4 kap. 12 och 13 a §§ och 7 kap 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 27 § ska utgå,

dels att 1 kap. 10 §, 3 kap. 7 §, 4 kap. 1, 7 och 13–16 §§, 5 kap. 3, 21 och 24 §§, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1 § och 8 kap. 1, 2 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 19 § ska sättas närmast före 4 kap. 18 §,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 a kap., tio nya paragrafer, 4 kap. 10 a–10 c, 16 a, 16 b och 18 §§, 5 kap. 21 a–21 c §§ och 8 kap. 16 §, och närmast före 4 kap. 10 a § och 16 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

10 §

Lagen innehåller bestämmelser om

- förbjudna konkurrensbegränsningar (2 kap.),
- åtgärder mot konkurrensbegränsningar (3 kap.),
 - *konkurrensfrämjande åtgärder*
(3 a kap.),
- företagskoncentrationer (4 kap.),
- utredning av konkurrensärenden (5 kap.),
- vite (6 kap.),
- överklagande (7 kap.), och
- handläggningen i domstol (8 kap.).

3 kap.

7 §²

Konkurrensskadeavgift får inte påföras

1. för åtgärder som omfattas av ett åläggande enligt 1, 2 eller 3 § *eller ett förbud enligt 27 eller 30 §* som har meddelats vid vite enligt denna lag om talan om utdömande av vitet har väckts, eller

1. för åtgärder som omfattas av ett åläggande enligt 1, 2 eller 3 § som har meddelats vid vite enligt denna lag om talan om utdömande av vitet har väckts, eller

¹ Senaste lydelse av

3 kap. 27 § 2019:933

3 kap. 28 § 2019:933

3 kap. 29 § 2009:1280

3 kap. 30 § 2009:1280

3 kap. 31 § 2009:1280

² Senaste lydelse 2021:81.

3 kap. 32 § 2016:224

4 kap. 12 § 2014:443

4 kap. 13 a § 2017:986

7 kap 2 § 2017:986

rubriken närmast före 3 kap. 27 § 2009:1280.

2. för åtgärder som har vidtagits under den tid då ett beslut om att godta ett åtagande enligt 4 § första stycket har gällt, om åtgärderna är förenliga med beslutet.

I fall som avses i första stycket 2 får konkurrensskadeavgift påföras om beslutet har återkallats med stöd av 4 § andra stycket 3.

3 a kap. Konkurrensfrämjande åtgärder

Utredningar om konkurrensfrämjande åtgärder

1 § Konkurrensverket får besluta att inleda en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder, om det finns anledning att anta att förutsättningarna för ett konkurrensfrämjande åläggande är uppfyllda.

Beslutet ska offentliggöras och innehålla uppgifter om

1. vilken eller vilka marknader som utredningen gäller, och
2. vilket eller vilka hinder som åtgärderna syftar till att undanröja.

Konkurrensfrämjande åläggande

2 § Konkurrensverket får, om det finns hinder för en effektiv konkurrens på en eller flera marknader, ålägga ett företag att vidta åtgärder som är nödvändiga för att undanröja hindren.

Vid valet mellan åtgärder som är lika effektiva ska den åtgärd väljas som är minst betungande för företaget. Ett åläggande får dock inte innefatta åtgärder som innebär krav på avyttring av egendom.

Ett åläggande får gälla omedelbart, om det finns särskilda skäl.

Konkurrensfrämjande åtagande från företag

3 § Om det uppkommit en fråga om att vidta åtgärder mot ett företag enligt 2 § får Konkurrensverket, i stället för att besluta om ett åläggande, besluta att godta ett åtagande från företaget. Under den tid beslutet gäller får verket i de avseenden som åtagandet omfattar inte meddela ett åläggande enligt 2 §.

Beslut om konkurrensfrämjande åtgärder

4 § Ett beslut enligt 2 eller 3 § ska meddelas senast tolv månader från det att beslutet att inleda en utredning offentliggjordes.

5 § Om flera företag är föremål för beslut enligt 2 § inom ramen för en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder, ska besluten fattas vid samma tidpunkt.

6 § Ett beslut enligt 2 eller 3 § gäller tills vidare, om något annat inte bestäms.

Allmänt samråd

7 § Innan Konkurrensverket meddelar ett beslut enligt 2 eller 3 § ska utkastet till beslut offentliggöras för allmänt samråd. Synpunkter på utkastet ska lämnas inom den tid som Konkurrensverket bestämmer.

Konkurrensverket ska offentliggöra de synpunkter som har lämnats.

Omrövning

8 § Konkurrensverket får ompröva ett beslut enligt 2 § eller återkalla ett beslut enligt 3 § till fördel för den som beslutet gäller, om beslutet inte längre behövs eller inte längre är lämpligt.

9 § Konkurrensverket får ompröva ett beslut enligt 2 § till nackdel för den som beslutet gäller, om beslutet har grundats på en oriktig, ofullständig eller vilseledande uppgift och uppgiften är av väsentlig betydelse för beslutet.

10 § Konkurrensverket får återkalla ett beslut enligt 3 § till nackdel för den som beslutet gäller, om beslutet har grundats på en oriktig, ofullständig eller vilseledande uppgift och uppgiften är av väsentlig betydelse för beslutet.

Om beslutet har återkallats får Konkurrensverket inom ramen för samma utredning besluta om ett nytt åläggande enligt 2 § utan att tillämpa 1, 4, 5 eller 7 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

En företagskoncentration som prövas enligt denna lag ska förbjudas, om koncentrationen är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens *inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det*. Vid prövningen av om en företagskoncentration ska förbjudas ska det särskilt beaktas om den medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.

En företagskoncentration som prövas enligt denna lag ska förbjudas, om koncentrationen är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens *på marknaden*. Vid prövningen av om en företagskoncentration ska förbjudas ska det särskilt beaktas om den medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.

Ett förbud får meddelas endast om inga väsentliga nationella säkerhets- eller försörjningsintressen därigenom åsidosätts.

I den utsträckning som bildandet av ett gemensamt företag, som utgör en företagskoncentration enligt 1 kap. 9 § andra stycket, har till syfte eller får till resultat att samordna konkurrensbeteendet hos företag som förblir självständiga, ska vid prövningen av fråga om förbud mot företagskoncentrationen samordningen bedömas enligt 2 kap. 1 och 2 §§.

7 §

Om omsättningskravet enligt 6 § 1 är uppfyllt men omsättningen inte överstiger vad som anges i 6 § 2, får

1. Konkurrensverket ålägga en part i en företagskoncentration att anmäla koncentrationen, när det är påkallat av särskilda skäl, eller
2. part eller annan medverkande i en koncentration frivilligt anmäla koncentrationen.

Om information har lämnats till följd av ett åläggande enligt 10 a §, ska Konkurrensverket inom 15 arbetsdagar från det att verket fått del av informationen antingen besluta om åläggande enligt första stycket 1 eller att lämna koncentrationen utan åtgärd.

Åläggande om informationsskyldighet

10 a §

Konkurrensverket får ålägga ett företag att under en period om högst två år lämna följande information till verket om de företagskoncentrationer som företaget är part i:

1. uppgift om övriga parter som deltar i koncentrationen,
2. en beskrivning av koncentrationen,
3. tidpunkten för den rättshandling som ligger till grund för koncentrationen, och
4. tidpunkten då koncentrationen är avsedd att genomföras.

Konkurrensverket ska i åläggandet ange vilken verksamhet som informationsskyldigheten omfattar.

Ett åläggande får endast beslutas om informationen skulle kunna leda till ett anmälningsåläggande enligt 7 § första stycket 1.

10 b §

Information enligt 10 a § ska lämnas innan koncentrationen genomförs.

10 c §

Ett åläggande om informationsskyldighet gäller omedel-

bart, om något annat inte bestäms.

13 §³

Om Konkurrensverket har beslutat att genomföra en särskild undersökning ska verket inom *tre månader* från det att beslutet meddelades besluta om förbud enligt 1 §, om åläggande enligt 2 § eller att lämna företagskoncentrationen utan åtgärd.

Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § får inte meddelas senare än två år efter det att företagskoncentrationen uppkom.

Ett förbud enligt 1 § eller ett åläggande enligt 2 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Om Konkurrensverket har beslutat att genomföra en särskild undersökning ska verket inom *90 arbetsdagar* från det att beslutet meddelades besluta om förbud enligt 1 §, om åläggande enligt 2 § eller att lämna företagskoncentrationen utan åtgärd.

14 §⁴

Konkurrensverket får förlänga fristen i 13 § första stycket med högst *en månad i sänder*, om parterna i koncentrationen samtycker till det. I de fall annan medverkande anmält koncentrationen enligt 7 § 2 krävs även dennes samtycke. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är förvärvarens samtycke tillräckligt.

Om det finns synnerliga skäl, får fristen förlängas utan sådant samtycke som anges i första stycket.

Konkurrensverket får förlänga fristen i 13 § första stycket med högst *25 arbetsdagar i taget*, om parterna i koncentrationen samtycker till det. I de fall annan medverkande anmält koncentrationen enligt 7 § *första stycket* 2 krävs även dennes samtycke. Om koncentrationen ägt rum på det sätt som anges i 3 § andra meningen, är förvärvarens samtycke tillräckligt.

15 §⁵

Om Konkurrensverkets beslut om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 § överklagas, ska Patent- och marknadsdomstolen avgöra ärendet inom *sex månader* från det att överklagandet kom in.

Den i första stycket angivna fristen får förlängas av domstolen under samma förutsättningar som anges i 14 §.

Om Konkurrensverkets beslut om förbud enligt 1 § eller åläggande enligt 2 § överklagas, ska Patent- och marknadsdomstolen avgöra ärendet inom *åtta månader* från det att överklagandet kom in.

16 §⁶

Om Patent- och marknadsdomstolens beslut överklagas ska

Om Patent- och marknadsdomstolens beslut överklagas ska

³ Senaste lydelse 2017:986.

⁴ Senaste lydelse 2017:986.

⁵ Senaste lydelse 2017:986.

⁶ Senaste lydelse 2017:986.

Patent- och marknadsöverdomstolen avgöra ärendet inom *tre* månader från det att tiden för överklagande gick ut.

Den i första stycket angivna fristen får förlängas av domstolen under samma förutsättningar som anges i 14 §.

Patent- och marknadsöverdomstolen avgöra ärendet inom *fyra* månader från det att tiden för överklagande gick ut.

Fullföljdsförbud

16 a §

En part och någon annan medverkande i en företagskoncentration får inte vidta någon åtgärd för att fullfölja koncentrationen

1. innan en frist enligt 7 § andra stycket, 11 eller 13 § har löpt ut, eller

2. om ett åläggande om att anmäla en koncentration har meddelats grundat på information som lämnats till följd av ett åläggande enligt 10 a §.

Förbudet gäller inte om Konkurrensverket före fristens utgång beslutar att lämna koncentrationen utan åtgärd.

16 b §

Konkurrensverket får besluta om undantag från förbudet i 16 a §, om det finns särskilda skäl.

Om det är nödvändigt för att säkerställa att förbudet i 16 a § följs, får Konkurrensverket meddela förbud eller åläggande för parterna eller andra medverkande i företagskoncentrationen.

18 §⁷

Om ett beslut att lämna en företagskoncentration utan åtgärd har grundats på en oriktig, ofullständig eller vilseledande uppgift som har lämnats av ett företag till följd av ett åläggande enligt 10 a §, får Konkurrensverket besluta om åläggande enligt 7 § första stycket 1.

⁷ Tidigare 4 kap. 18 § upphävd genom 2017:986.

5 kap.**3 §⁸**

Patent- och marknadsdomstolen får på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag för att utreda om det har överträtt förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller i artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget, om

1. det finns anledning att anta att en överträdelse har skett,
2. den som ansökan gäller inte rättar sig efter ett åläggande enligt 1 § första stycket 1 eller det annars finns risk för att bevis undanhålls eller förvanskas, och
3. vikten av att åtgärden vidtas är tillräckligt stor för att uppväga det intrång eller annat men som åtgärden innebär för den som drabbas av åtgärden.

Ett beslut enligt första stycket får också avse en utredning som gäller en överträdelse av

1. ett beslut om åläggande enligt 3 kap. 1 eller 3 §,
2. ett beslut att godta ett åtagande enligt 3 kap. 4 §, *eller*
3. 21 § första stycket 1–5.

Ett beslut enligt första stycket får också avse en utredning *om utredningsskadeavgift enligt 21 § eller en utredning* som gäller en överträdelse av

1. ett beslut om åläggande enligt 3 kap. 1 eller 3 §, *eller*
2. ett beslut att godta ett åtagande enligt 3 kap. 4 §.

21 §⁹

Konkurrensverket får besluta att ett företag ska betala en särskild avgift (*utredningsskadeavgift*), om företaget eller någon som handlar på dess vägnar uppsåtligt eller av oaktsamhet vid Konkurrensverkets utredning av om företaget överträtt något av förbuden i 2 kap. 1 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget

1. har lämnat oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter som svar på ett åläggande enligt 1 § första stycket 1, eller inte lämnat begärda uppgifter, handlingar eller annat inom en angiven tidsfrist,
2. inte har sett till att en företrädare inställt sig till ett sådant förhör som avses i 1 § första stycket 2,
3. har hindrat Konkurrensverket att genomföra någon av de åtgärder som anges i 6 § 1–5,
4. har brutit en sådan försegling som avses i 6 § 5, eller
5. har lämnat ett oriktigt, ofullständigt eller vilseledande svar på en begäran om förklaring som avses i 6 § 6 eller inte lämnat någon förklaring.

Avgiften tillfaller staten.

Innan Konkurrensverket beslutar om utredningsskadeavgift för ett företag, ska företaget ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till beslut.

⁸ Senaste lydelse 2021:81.

⁹ Senaste lydelse 2021:81.

21 a §

Konkurrensverket får besluta att ett företag ska betala utredningsskadeavgift, om företaget eller någon som handlar på dess vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har agerat på ett sådant sätt som anges i 21 § 1 vid en utredning om konkurrensfrämjande åtgärder som beslutats enligt 3 a kap. 1 § eller vid prövningen av en fråga som avses i 4 kap. 1 §.

21 b §

Utredningsskadeavgiften tillfaller staten.

21 c §

Innan Konkurrensverket beslutar om utredningsskadeavgift för ett företag, ska företaget ges tillfälle att yttra sig över verkets utkast till beslut.

24 §¹⁰

I fråga om utredningsskadeavgift tillämpas bestämmelserna om

1. preskription i 3 kap. 20 och 20 a §§,
2. kvarstad i 3 kap. 21 §, och
3. betalning av konkurrensskadeavgift i 3 kap. 22 och 23 §§.

Det som där sägs om konkurrensskadeavgift gäller då i stället utredningsskadeavgift.

Om det är fråga om en utredningsskadeavgift enligt 21 a §, tillämpas det som anges i första och andra styckena med undantag för 3 kap. 20 a §.

6 kap.1 §¹¹

Följande beslut får förenas med vite:

1. åläggande enligt 3 kap. 1, 2 eller 3 §,
2. förbud enligt 3 kap. 27 eller 30 §,
2. åläggande enligt 3 a kap. 2 §,
3. förbud enligt 4 kap. 1 §,
3. åläggande enligt 4 kap. 2 eller 3 §,
4. åläggande enligt 4 kap. 2, 3 eller 10 a §,

¹⁰ Senaste lydelse 2021:81.

¹¹ Senaste lydelse 2017:986.

5. förbud eller åläggande enligt 4 kap. 12 § tredje stycket eller 13 a § tredje stycket, och

6. åläggande enligt 5 kap. 1 §.

Ett beslut om undersökning enligt 5 kap. 3 eller 20 § får förenas med vite. Konkurrensverket får förena ett beslut om fullgörande av skyldigheter enligt 4 kap. 6 § eller 7 § 1 med vite.

Konkurrensverket får förena ett beslut att godta ett åtagande som har lämnats enligt 3 kap. 4 § första stycket eller enligt 4 kap. 4 § med vite. Ett sådant beslut gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

5. förbud eller åläggande enligt 4 kap. 16 b § andra stycket, och

Ett beslut om undersökning enligt 5 kap. 3 eller 20 § får förenas med vite. Konkurrensverket får förena ett beslut om fullgörande av skyldigheter enligt 4 kap. 6 § eller 7 § första stycket 1 med vite.

Konkurrensverket får förena ett beslut att godta ett åtagande som har lämnats enligt 3 kap. 4 § första stycket, 3 a kap. 3 § eller 4 kap. 4 § med vite. Ett sådant beslut gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

7 kap.

1 §¹²

Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen:

1. åtgärder enligt 2 kap. 3 § andra stycket,
2. ålägganden som verket har meddelat enligt 3 kap. 1 § första stycket eller 3 §,
3. beslut enligt 3 kap. 1 a §, 4 § andra stycket, 5 eller 23 b §,
 4. ålägganden enligt 3 a kap. 2 §,
 5. beslut enligt 3 a kap. 8, 9 eller 10 §,
4. förbud enligt 4 kap. 1 §,
5. ålägganden enligt 4 kap. 2 §,
6. förbud eller ålägganden enligt 4 kap. 12 § tredje stycket eller 13 a § tredje stycket,
7. beslut enligt 4 kap. 14 eller 21 §,
8. ålägganden enligt 5 kap. 1 §,
9. beslut enligt 5 kap. 21 §, och
10. återkallelser av undantag enligt artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.
11. åtgärder enligt 2 kap. 3 § andra stycket,
12. ålägganden enligt 3 kap. 1 § första stycket eller 3 §,
13. beslut enligt 3 kap. 1 a §, 4 § andra stycket, 5 eller 23 b §,
 4. ålägganden enligt 3 a kap. 2 §,
 5. beslut enligt 3 a kap. 8, 9 eller 10 §,
14. förbud enligt 4 kap. 1 §,
15. ålägganden enligt 4 kap. 2 § eller 10 a §,
16. förbud eller ålägganden enligt 4 kap. 16 b § andra stycket,
17. beslut enligt 4 kap. 14 eller 21 §,
18. ålägganden enligt 5 kap. 1 §,
19. beslut enligt 5 kap. 21 § eller 21 a §, och
20. återkallelser av undantag enligt artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003.

Andra beslut av Konkurrensverket enligt denna lag får inte överklagas.

¹² Senaste lydelse 2021:81.

8 kap.1 §¹³

Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål om

1. åläggande som avses i 3 kap. 2 §,
2. kvarstad enligt 3 kap. 21 §, 2. kvarstad enligt 3 kap. 21 §, *och*
3. förbud som avses i 3 kap. 27 och 31 §§ och 32 § andra stycket, *och*
4. utdömande av vite enligt 6 kap. 2 §. 3. utdömande av vite enligt 6 kap. 2 §.

2 §¹⁴

Bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas i mål som avses i 3 kap. 2, 21, 27 och 31 §§ och 32 § andra stycket.

Bestämmelserna i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten tillämpas i mål som avses i 3 kap. 2 och 21 §§.

Bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas i ärenden som inleds genom en ansökan till Patent- och marknadsdomstolen.

15 §¹⁵

I mål och ärenden enligt denna lag tillämpas i fråga om rättegångskostnader 31 kap. rättegångsbalken, om inte något annat anges i denna lag.

I mål som avses i 3 kap. 2 § och 32 § andra stycket tillämpas 18 kap. rättegångsbalken. Om det finns särskilda skäl, får rätten i sådana mål besluta att var och en av parterna ska svara för sina rättegångskostnader.

I mål som avses i 3 kap. 2 § tillämpas 18 kap. rättegångsbalken. Om det finns särskilda skäl, får rätten i sådana mål besluta att var och en av parterna ska svara för sina rättegångskostnader.

16 §¹⁶

Staten ska inte stå för motpartens rättegångskostnad om ett ärende om förbud enligt 4 kap. 1 § eller åläggande enligt 4 kap. 2 § skrivs av på den grunden att företagskoncentrationen inte kan genomföras, efter att Konkurrensverkets beslut överklagats.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.
 2. För anmälningar enligt 4 kap. 6 § eller 7 § första stycket som kommit in till Konkurrensverket före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

¹³ Senaste lydelse 2021:81.

¹⁴ Senaste lydelse 2021:81.

¹⁵ Senaste lydelse 2016:966.

¹⁶ Tidigare 8 kap. 16 § upphävd genom 2021:81.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål och ärenden som inletts i domstol före ikraftträdandet.

4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för domar och beslut om förbud mot offentlig säljverksamhet som har meddelats före ikraftträdandet.

4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 30 kap. 2 § och rubriken närmast före 30 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 kap. 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

Rådgivning inför anmälan om företagskoncentration

Rådgivning inför anmälan eller information om företagskoncentration

2 §

Sekretess gäller hos Konkurrensverket för uppgift som avses i 1 § och som enbart hänför sig till verksamhet som gäller rådgivning inför en anmälan enligt 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579). När en sådan anmälan kommit in till Konkurrensverket gäller i stället sekretess enligt 1 §.

Sekretess gäller hos Konkurrensverket för uppgift som avses i 1 § och som enbart hänför sig till verksamhet som gäller rådgivning inför en anmälan enligt 4 kap. 6 § eller 7 § *första stycket* konkurrenslagen (2008:579) *eller inför det att information ska lämnas enligt 4 kap. 10 a § samma lag*. När en sådan anmälan *eller information* kommit in till Konkurrensverket gäller i stället sekretess enligt 1 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

3 a §

Sekretess gäller hos Konkurrensverket i ärende som rör utredning av överträdelse av 3 § lagen (2026:000) om offentlig säljverksamhet för uppgift som kan avslöja identiteten på den som har gjort en anmälan enligt den lagen, om det kan antas att anmälaren lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.